

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

**O.R.S. Lek en Linge, vestiging De
Lingeborgh
vmbo**

**Excellentieprofiel
“Ieders talent telt, wij maken geen
verschil”.**

Juryrapport Excellente Scholen

**Geldigheid predicaat:
1 juli 2023 tot 1 juli 2026**

Datum vaststelling: 1 juli 2023

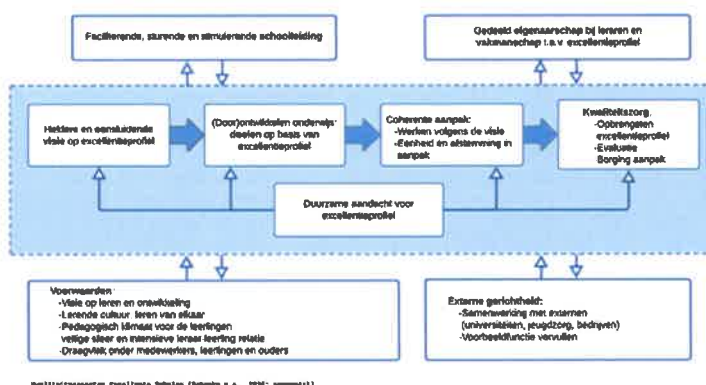
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusie & samenvatting	4
3.	Het onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten	5
4.	Procedure	10

1. Inleiding

Introductie

Op Nederlandse scholen wordt op uiteenlopende manieren gewerkt aan goed onderwijs. Op sommige scholen leidt dat tot onderwijs van bijzondere kwaliteit. Scholen/schoolsoorten in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen zich aanmelden bij de jury Excellente Scholen voor een erkenning van die kwaliteit en waardering voor de inzet en prestaties. Het traject Excellente Scholen helpt bijzondere voorbeelden van het Nederlandse onderwijs voor het voetlicht te brengen, en wil bijdragen aan een onderwijscultuur waarin het vanzelfsprekend is expertise te delen en te streven naar verbetering.

De jury beoordeelt het excellentieprofiel op de kwaliteitsaspecten uit het schema waar mogelijk in samenhang. Het zijn de volgende kwaliteitsaspecten zoals benoemd in het aanmeldingsformulier:

- het excellentieprofiel vanuit de visie op leren en ontwikkelen,
- (door-)ontwikkelen onderwijs,
- (coherente) aanpak,
- kwaliteitszorg (meetbare en merkbare resultaten, evaluatie en borging)
- externe gerichtheid en kennisdeling.

2. Conclusie & samenvatting

De jury is van oordeel dat Openbare Regionale Scholengemeenschap (O.R.S.) Lek en Linge vestiging De Lingeborgh het predicaat Excellente School 2023-2026 voor vmbo toekomt.

De jury is onder de indruk van de rijke omgeving die de school heeft gecreëerd om leerlingen handvatten te geven die helpen hun geluk te vergroten en een perspectief op hun toekomst te ontwikkelen. We zien een breed gedragen visie en eigenaarschap in en rondom de school. Externe stakeholders weten hun weg veelvuldig te vinden en dit is een merkbare verrijking voor de leerlingen.

De school heeft in het bijzonder aandacht voor het inclusief aanbieden van dit rijke aanbod en heeft op pluriforme wijze, zoals in de trainingsklas en de synthesesetting, maar ook in de invulling van reguliere schoolvakken, aandacht voor uiteenlopende leerbehoeftes. Hierdoor bereikt de visie op een concrete wijze elke leerling en is het excellentieprofiel goed voelbaar in de hele school.

De Lingeborgh is niet voor het eerst excellent. De jury is positief over de doorontwikkeling van het profiel, bijvoorbeeld vanuit het programma *Hart in ontwikkeling* naar invulling in elk schoolvak. Tijdens het bezoek valt meermaals op dat de beleving van het excellentieprofiel als congruent wordt ervaren door zowel schoolleiding en docenten als leerlingen, ouders en externen. Leerlingen helpen om in hun toekomst(perspectief) geluk te kunnen vinden, gebeurt op De Lingeborgh in de dagelijkse praktijk. Daarmee kan de school als voorbeeld dienen voor andere scholen.

3. Bevindingen onderzoek naar het excellentieprofiel op basis van de kwaliteitsaspecten

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Voortgezet onderwijs
Naam school	O.R.S. Lek en Linge, De Lingeborgh
Brin	19EW 05
Plaats	Geldermalsen
Bestuur	Stichting O.R.S. Lek en Linge

3.1. Heldere en eensluidende visie op het excellentieprofiel

3.1.1. Geluk staat centraal

De Lingeborgh draagt bij aan geluk van de leerlingen. Dat is het uitgangspunt dat de jury observeert in de hele school en de visie die bij alle medewerkers merkbaar is. In het gesprek met de schoolleiding blijkt helder hoe de visie van de school zich hiernaartoe heeft doorontwikkeld. “We maken het verschil als men het niet verwacht”, het aanvankelijke uitgangspunt, is doorontwikkeld naar “een werkelijke bijdrage aan het geluk van kinderen” en daaruit voortvloeiend het standpunt “iedereen is gelijk. Dat leidt tot de opdracht om rijkheid aan een kind toe te voegen.” Deze manier van denken aan het geluk van de leerlingen staat centraal en leidt tot het willen organiseren van extra ervaringen voor leerlingen naast reguliere schoolervaringen. Het doel daarvan is vervolgens dat leerlingen door deze ervaringen enerzijds zichzelf ontdekken en anderzijds ontdekken hoe zij vanuit dat ‘zelf’ een bijdrage kunnen leveren aan de regio en de samenleving.

3.1.2. Reflectie leidt tot handelen

De visie op het excellentieprofiel rondom geluk hangt samen met reflectief denken. Reflectie vindt plaats in alle geledingen van de school en de jury waardeert de congruentie op dit vlak; zowel bij de leerlingen en de docenten, als bij de schoolleiding en de betrokken externen komt duidelijk naar voren dat men vindt dat reflectie en het ontwikkelen van geluk samengaan. De schoolleiding verwoordt het als volgt: “Door zelf actief aan iets mee te doen dat je nog niet kent en daarop vervolgens te reflecteren, ontdek je of iets bij je past en uiteindelijk ook of dat voor jou waardevol is.” De jury vindt het mooi om te zien dat reflectief denken hand in hand gaat met handelen door aanbod te ontwikkelen, en dat dit als een vanzelfsprekende combinatie wordt beschouwd.

3.1.3. Brede persoonsvorming

Reeds in de eerdere jurybezoeken bleek dat persoonsvorming een belangrijk aspect van het excellentieprofiel vormt. De school stelde in het vorige bezoek dat “een gelukkig mens ook een bijdrage wil leveren aan de samenleving.” Het valt de jury op dat die wederkerigheid van interne geluksvorming en het willen bijdragen aan collectieve belangen in de visie op De Lingeborgh één geheel vormen. Ten opzichte van dit vorige bezoek heeft de coronapandemie de visie wat dit betreft nog verder verhelderd: “Corona heeft ons geholpen

de focus nog meer op ontmoeting te leggen.” De schoolleiding legt uit dat door het gemis van ontmoeting tijdens de pandemie het inzicht is ontstaan dat je ontmoeting bewust kunt en moet vormgeven. ‘Ontmoeten’ legt de school uit als ‘breed met elkaar omgaan’ en ‘er voor elkaar zijn’. In de praktijk betekent dat ‘breed’ met elkaar omgaan ook dat leerlingen met grotere en kleinere ambities elkaar leren kennen; dat leerlingen met of juist zonder achterstanden kunnen samenwerken; dat verschillende niveaus en leerjaren gezamenlijk interesses kunnen verkennen en delen. Die manier van ontmoeten op school, breder dan in je eigen klas of leerjaar, ziet de schoolleiding als belangrijke aanvulling op de visie van de school. “In de samenleving ontmoet je immers ook niet alleen maar mensen die je al kent”, aldus de schoolleiding. De jury is positief over deze realistische visie op de samenleving en prijst het standpunt dat alle leerlingen – als deel van hun persoonsvorming – ongeacht niveau of prestaties, kunnen en willen leren om een zinvolle rol te hebben in de samenleving.

3.2 (Door)ontwikkeling onderwijs: doelen op basis van excellentieprofiel

3.2.1. Kansrijk

De visie van de school is, geïnspireerd op het gedachtegoed van Biesta, doorvertaald naar doelen op meerdere domeinen. Daarbij gaat het om de domeinen (1) cognitieve ontwikkeling (kwalificatie), (2) sociale ontwikkeling (socialisatie) en (3) subjectificatie. In alle domeinen geldt dat in leerjaar 1 en 2 onderzoek naar eigen interesses en talenten en in leerjaar 3 en 4 de ontplooiing van deze interesses en talenten voor henzelf én de samenleving centraal staan. De school benoemt aanvullend daarop als specifiek doel, dat elke leerling recht heeft op deze ontwikkelkansen. Inclusie en kansengelijkheid hebben als doel dat elke leerling kansrijk is om geluk te ervaren en te delen. Een docent benoemt dat ‘kansrijkdom’ ook in die zin uitgelegd kan worden: “Kansengelijkheid is niet alleen dat elke leerling kansen krijgt, het is ook belangrijk dat je die kansen rijkelijk invult.”

3.2.2. Aansluiting

De school geeft op een pluriforme manier ruimte aan de ontwikkeling van het onderwijs. Op schoolbreed niveau werkt het team bijvoorbeeld aan de onderwijskundige basis rondom de 3 domeinen, om zo de kwaliteit in elke les op orde te houden. Maar ook op meer thematische onderwerpen formuleert de school doelen die deel uitmaken van het rijke aanbod, zoals de UNESCO-doelen, het uitbreiden van het programma Hart in ontwikkeling, extra lessen in culturele vorming en projecten met externe partners. Deze en andere voorbeelden ondersteunen allen het grotere doel om aan te sluiten bij de verschillende leerlingen en hun kennis te laten maken met diverse thema's.

3.2.3. Vitaliteit

De visie van de school heeft ook het doel om de medewerkers een werkplek te bieden die gelukkig stemt. “We zijn en blijven met elkaar eigenaar van kwaliteitsontwikkeling”, aldus de schoolleiding, waarmee wordt gerefereerd aan de grondige selectie van nieuw personeel én aan het welbevinden van de al op De Lingeborgh werkzame collega's. De schoolleiding legt uit dat veel tijd wordt besteed aan de aannameprocedure, maar ook aan het investeren in de vitaliteit van zittende medewerkers. “Want het gevoel van docenten zie je uiteindelijk terug bij de leerlingen.” Voor docenten geldt eveneens dat zij voortdurend reflecteren en hiertoe ook worden gestimuleerd door de schoolleiding, vanuit de gedachte dat “goed voorbeeld goed doet volgen.” De jury erkent en waardeert het belang van vitale medewerkers en het vasthouden daarvan als onderdeel van het excellentieprofiel.

3.3. Aanpak van het excellentieprofiel

3.3.1. Een veelvoud aan mogelijkheden

Tijdens het jurybezoek ontving de jury een fysieke waaier waarop alle mogelijke te bezoeken activiteiten op school zichtbaar zijn. Het was voor de jury lastig kiezen vanwege de grote hoeveelheid mogelijke activiteiten die binnen de gestelde tijd bezocht kon worden. De jury spreekt hiervoor complimenten uit en doelt daarmee nadrukkelijk ook op alle door de school verstrekte informatie in de aanloop naar het jurybezoek. Deze informatie is te omvangrijk om volledig in dit rapport weer te geven, maar heeft veel inzicht gegeven in het rijke aanbod van de school. De jury heeft van al deze bronnen grondig kennisgenomen en ziet het excellentieprofiel hier eenduidig in terug. De grote waaier aan mogelijkheden die de school aan de leerlingen biedt, vormt de kern van de aanpak van het excellentieprofiel. In alle verschijningsvormen komen steeds dezelfde persoonsvormende ontwikkeldoelen terug. Tijdens het bezoek was de jury bijvoorbeeld getuige van de presentatie van een persoonlijk ontwikkelportfolio, dat als afronding geldt van een meerjarig ontwikkeltraject. Wat door de leerling werd verteld, was indrukwekkend en van hoog niveau. Het is voor de jury een tastbaar voorbeeld dat bevestigt waartoe het brede aanbod leidt: verdieping van de persoonlijke vaardigheden en verhouding tot de wereld van de leerlingen. Het veelvoud aan mogelijkheden typeert de school. De jury vindt het mooi om deze rijkdom voor, van en door de leerlingen te zien.

3.3.2. Een veelvoud aan begeleiding

De effectiviteit van het rijke aanbod wordt bereikt doordat de school een eveneens op de leerlingen aansluitende begeleiding organiseert. Om dit te doen zijn diverse keuzes gemaakt, zoals een 70-minutenrooster dat ruimte geeft voor veelvuldige ontmoeting, het uitbouwen van het keuzevak Hart in ontwikkeling, het aanbieden van dakpanconstructies die ruimte geven aan niveau-overstijgende persoonsvorming, het extra keuzevak D&P en het regelmatig thematiseren van onderwerpen die maatschappelijk spelen. Ook is in de formatieve organisatie van de school ruimte voor begeleiding ingebouwd, bijvoorbeeld voor het begeleiden van veiligheid in de school door surveillance, counseling en de inzet van docenten Lichamelijke Opvoeding. In het bijzonder verdient de school een compliment voor de steeds verder ontwikkelde trainingsklas en synthesesetting, waarmee het heldere signaal wordt afgegeven dat leerlingen te allen tijde bij de school horen, ook wanneer zij niet in staat zijn deel te nemen aan het reguliere programma. Dit signaal verkondigt onmiskenbaar het inclusieve karakter van het excellentieprofiel en de aanpak waarin voor elke in de school aanwezige doelgroep passende aandacht is.

3.3.3. Een veelvoud aan ruimtes

Begeleiding krijgt in de school vorm door de medewerkers, maar ook door het gebouw en hoe ermee wordt omgegaan speelt hierin een rol. Zo is recentelijk veel aandacht besteed aan de buitenruimte, in de vorm van de belevingstuin, waar leerlingen zich graag bevinden en veel kunnen ontdekken; dit leidt tot ontspanning en waardering voor de ruimte en voor elkaar. Pauzes vinden voor iedereen op hetzelfde moment plaats, om zo de ontmoeting tussen alle aanwezige leerlingen en medewerkers voortdurend te stimuleren. Het tonen en leren tonen van respect en belangstelling staat voorop. Een medewerker verwoordt dit gevoel als volgt: "We zijn met elkaar een soort huis voor ons allemaal". De jury merkt dit en is positief over de veilige en inclusieve sfeer tijdens het bezoek.

3.3.4. Een verscheidenheid aan onderwijzers

De jury vindt het zeer mooi om te zien dat het onderwijs op structurele basis niet alleen door vakdocenten wordt verzorgd. Externe partners kennen de school goed en weten de weg naar de school te vinden. Doordat de school een groot netwerk onderhoudt binnen de regio kent de school de behoeften op de omliggende opleidings- en arbeidsmarkt goed. Hierdoor biedt de school aan de leerlingen een realistisch aanbod aan opleidingspartners en perspectief op banen in de omgeving. Gastdocenten horen er gewoon bij. De jury is bijzonder positief

verrast door de band die de externe partners tijdens een gezamenlijke, door de leerlingen verzorgde lunch met de school blijken te hebben. Hoewel zij geen deel uitmaken van de formatie van de school, voelen zij zich merkbaar met de doelen van de school verbonden. Het onderwijs op De Lingeboer wordt dus niet alleen verzorgd door vakdocenten, maar door een verscheidenheid aan onderwijzers.

3.4 Kwaliteitszorg (meetbare en merkbare resultaten, evaluatie en borging)

3.4.1. Verdraagzaamheid

De school is trots op de cultuur die in de school heerst. Iedereen voelt zich gezien en ook wanneer de school buiten de deur op pad is, krijgt De Lingeboer complimenten voor de uitstraling die de leerlingen aan de dag leggen. Uit onderzoek blijkt een grote recente toename van verdraagzaamheid jegens de LHBTQI+-gemeenschap. De school schetst dat dit het resultaat is van gerichte scholen en gezamenlijke inspanning om deze veilige cultuur actief te bevorderen. Verdraagzaamheid hoort de jury tijdens de dag meermaals terug, ook in de woorden van een leerling: "Het is belangrijk dat je verdraagzaam bent, juist ook naar mensen die niet hetzelfde zijn als jij." De schoolleiding bevordert ruimte om in gesprek te gaan, bijvoorbeeld door regelmatig om tafel te gaan met de leerlingenraad. Men voelt zich in De Lingeboer gehoord en gewaardeerd en de jury vindt dat mooi om terug te horen.

3.4.2. Effecten van excellentie

De school benoemt tijdens het voorbereidingsgesprek en ook tijdens het jurybezoek als ontwikkelkansen, dat meer eensluidend en beknopt kan worden aangeduid wat het excellentieprofiel inhoudt ten opzichte van alle andere aspecten van, en processen in, de school. De jury waardeert dit zelfinzicht en observeert tegelijkertijd dat er zichtbare effecten van het excellentieprofiel optreden in het overige onderwijs op De Lingeboer. Zo wordt om de reflectie op persoonsvorming te bewerkstelligen, gewerkt met de methode Kompas. Daarnaast blijkt meermaals dat het team pas op de plaats heeft mogen maken en goed is meegenomen in belangrijke keuzes, zoals die voor het rooster of de organisatievormen zoals de overbrugklas, resetklas en synthesesetting. Evaluatie is een belangrijk begrip in de medewerkerscultuur op De Lingeboer. Diverse data (resultaten, tevredenheidsonderzoeken, verbeterplannen en persoonlijke ontwikkelportfolio's van medewerkers) worden gebruikt als spiegel ter reflectie van de beoogde doelen en voortgang. Een concreet voorbeeld van kwaliteitsverbetering naar aanleiding van evaluatief handelen is de invoering van driehoeksgesprekken, die arbeidsintensief zijn maar toch door de medewerkers belangrijk worden gevonden. Uit deze betrokkenheid en het bevorderde, breed gedragen eigenaarschap blijkt voor de jury duidelijk dat het excellentieprofiel niet alleen inhoudelijk, maar juist ook op het gebied van kwaliteitszorg impact heeft. Dat is mooi om te zien.

3.5 Externe gerichtheid en kennisdeling

3.5.1. Actieve samenwerking

De school zoekt actief samenwerking met de buitenwereld. Een mooi voorbeeld dat de jury aantreft, zijn de lessen Young Leadership, die verzorgd worden door Welzijn West Betuwe. Een leerling van een andere school geeft een mooie presentatie over haar persoonlijke ontwikkeling via dit traject en motiveert en inspireert zo de leerlingen van de school. Naast dit voorbeeld vernemen we van zowel leerlingen als ouders en externen dat met grote regelmaat actief wordt samengewerkt met de wereld buiten de school. Dit verhoogt de kwaliteit van het onderwijs dat aangeboden wordt en verruimt de mogelijkheden van de leerlingen.

3.5.2. Een oefenplaats

In de vele voorbeelden die de school noemt van kennisdeling en samenwerking buiten de school, springt het woord 'oefenplaats' de jury op positieve wijze in het oog. Ook in het gesprek met de rondleidende leerlingen valt min of meer dezelfde term: "Je kunt hier alvast oefenen voor hoe het later is, ook doordat ze hier al veel doen van wat je later kan doen." De jury waardeert de inspanningen van de school om met succes breder op te leiden dan met de mogelijkheden van de school alleen. De synthesesetting en de overbrugklas zijn hiervan mooie voorbeelden. Maar ook de stagemogelijkheden, gastlessen en lessen op externe locaties illustreren dat de school met succes een werkelijke oefenplaats is voor leerlingen; zij bevinden zich dankzij de school soms al in de werkelijke samenleving.

4. Procedure

O.R.S Lek en Linge, De Lingeborgh, afdeling vmbo heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2023-2026. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Elke school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Controle door inspectie

Na de sluiting van de aanmeldingsperiode controleert de inspectie of uw school over de waardering Goed beschikt en of er geen recente contra-indicaties zijn.

Fase 3 Voorbereidingsgesprek met de jury

De jury gaat in gesprek met de school over haar excellentieprofiel. De school verheldert onduidelijkheden, gaat in op vragen op het gebied van verantwoording, legt accenten en geeft aan wat er bij het bezoek aan de school te verwachten valt.

Fase 4 Jurybezoek

Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken uw school. Zij waarderen het excellentieprofiel mede aan de hand van de herkenbaarheid van het verhaal van de school in de onderwijspraktijk. Bovendien kijken ze naar de eenheid in de kwaliteit en de gedragenheid van het profiel op alle niveaus van de school, van bestuur tot leerling.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na elk jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft hierin haar bevindingen weer per onderdeel van het jurybezoek. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, dossieronderzoek, het startgesprek en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

Het predicaat is geldig van 1 juli 2023 tot 1 juli 2026. De juryrapporten van de scholen die het predicaat krijgen, worden openbaar gemaakt.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-Loket (voor vragen) 088 6696060

